

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a cincea după Paști (a Samarinencei)

**Evangelhia Duminicii a cincea după Paști
(a Samarinencei)
Ev. Ioan 4, 5-42**

În vremea aceea, a venit Iisus în orașul Samariei, ce se numea Sihar, aproape de câmpul pe care Iacob l-a dat lui Iosif, fiul său. Și era acolo puțul lui Iacob. Iar Iisus, ostenit de călătorie, ședea lângă puț; și era cam pe la al șaselea ceas. Atunci a venit o femeie samarineancă să scoată apă. Iisus i-a zis: dă-Mi să beau; căci ucenicii Lui se duseseră în oraș ca să cumpere hrană. Femeia samarineancă I-a răspuns: Tu, Care ești iudeu, cum ceri să bei apă de la mine, care sunt femeie samarineancă? Pentru că iudeii nu au nici un amestec cu samarinenii! Iisus i-a răspuns și i-a zis: dacă cunoșteai harul lui Dumnezeu și Cine este Cel Care ți-a zis: dă-Mi să beau, tu ai fi cerut de la El și ți-ar fi dat apă vie. L-a întrebat femeia: Doamne, nici nu ai cu ce să scoți și puțul este adânc; de unde, dar, ai apa cea vie? Nu cumva Tu ești mai mare decât Iacob, părintele nostru, care ne-a dat puțul acesta și a băut dintr-însul el însuși, și fiii lui, și turmele lui? Iisus i-a răspuns și a zis: oricine bea din apa aceasta va înseta din nou, dar cel ce va bea din apa pe care Eu o voi da lui nu va mai înseta în

veci, căci apa pe care Eu o voi da lui se va face în el izvor de apă curgătoare, pentru viața veșnică. Atunci femeia a grăit către Dânsul: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai vin aici să scot. Iisus i-a poruncit: mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici. Dar femeia, răspunzând, I-a zis: n-am bărbat. Iisus i-a răspuns: bine ai zis că n-ai bărbat, căci cinci bărbați ai avut și cel pe care-l ai acum nu-ți este bărbat; aceasta adevărat ai spus. Doamne, a zis femeia către Dânsul: văd că Tu ești proroc. Părinții noștri s-au închinat pe muntele acesta; iar voi ziceți că în Ierusalim este locul convenit pentru închinare. Dar Iisus i-a zis: femeie, crede-Mă că vine vremea când nici pe muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți închina Tatălui. Voi vă închinați la ce nu știți; noi ne închinăm la ce știm, căci mântuirea este de la iudei. Dar vine vremea și acum a venit, când închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui în duh și în adevăr, căci Tatăl astfel voiește să fie cei ce se închină Lui. Duh este Dumnezeu; și cei ce se închină Lui trebuie să I se închine în duh și în adevăr. A zis femeia către Dânsul: știm că va veni Mesia, Căruia I se zice Hristos; când va veni, Acela ne va spune nouă toate. Iisus i-a răspuns: Eu sunt, Cel Care vorbesc cu tine. Dar atunci au venit ucenicii Lui și se mirau că vorbea cu o femeie; însă nimeni nu I-a zis: ce o întrebi sau despre ce vorbești cu dânsa? Atunci femeia și-a lăsat găleata, s-a dus în oraș și a zis oamenilor: veniți de vedeți un Om Care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva Aceasta este Hristos? Deci au ieșit din oraș și veneau către Dânsul. În timpul acesta, ucenicii Lui Îl rugau, zicând: Învățătorule, mănâncă. Dar El le -a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care nu o știți. Deci ucenicii se întrebau între ei: nu cumva I-a adus cineva să mănânce? Iisus însă le-a zis: mâncarea Mea este să fac voia Celui Care M-a trimis pe Mine și să săvârșesc lucrul Lui. Oare nu ziceți voi că mai sunt patru luni și vine secerișul? Iată, zic vouă: ridicați ochii voștri și vedeți holdele că sunt albe, gata pentru seceriș. Iar cel care seceră primește plată și adună rod în viața de veci, ca împreună să se bucure și cel ce seamănă și cel ce seceră; căci aici se adevărește zicerea că: altul este cel ce seamănă, și altul cel ce seceră. Eu v-am trimis să secerăți ceea ce voi n-ați muncit; alții au muncit și voi ați intrat în munca lor. Iar din orașul acela mulți dintre samarineni au crezut într-Însul, pentru cuvântul femeii care mărturisea: mi-a spus mie toate câte am făcut. Deci după ce au venit la Dânsul, samarinenii L-au rugat să rămână la ei. Și a rămas acolo două zile și mult mai mulți au crezut, pentru cuvântul Lui, iar femeii îi ziceau: credem nu numai pentru vorbele tale, ci fiindcă noi înșine am auzit și știm că Acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

Primirea Adevărului este totodată și primire a Sfântului Duh - Sfântul Ignatie Briancianinov -

Am auzit acum în Evanghelie că adevărații slujitori ai Dumnezeuului Celui adevărat se închină Lui în Duh și Adevăr; că Dumnezeu caută, adică dorește să aibă asemenea închinători. Dacă Dumnezeu dorește să aibă asemenea închinători, înseamnă, bineînțeles, că El primește numai asemenea închinători și slujitori, că numai asemenea închinători și slujitori îi plac.

Învățătura aceasta ne-a vestit-o însuși Fiul lui Dumnezeu. Să credem învățăturii lui Hristos! Să primim cu toată dragostea atotsfânta învățătura a lui Hristos! Iar pentru a urma Lui în amănunțime, să cercetăm ce înseamnă a te închina lui Dumnezeu Tatăl cu Duhul și cu Adevărul.

Adevărul este Domnul nostru Iisus Hristos, precum a dat El mărturie despre Sine: „Eu sunt Calea și Adevărul și Viața” (Ioan 14, 6). Adevărul este Cuvântul lui Dumnezeu: „Cuvântul Tău este adevărul” (Ioan 17, 17). „Acest Cuvânt era mai înainte de veci în Dumnezeu, a fost rostit de Dumnezeu și către Dumnezeu; acest Cuvânt este Dumnezeu: acest Cuvânt este Făcătorul tuturor, văzutele și nevăzutele” (Ioan 1, 1, 3; Col. 1, 16). „Acest Cuvânt trup S-a făcut și S-a sălășluit întru noi și am văzut slava Lui, slavă ca a Unuia Născut din Tatăl, plin de har și de adevăr” (Ioan 1, 14). „Pe Dumnezeu nimeni nu L-a văzut vreodată, ci Cuvântul lui Dumnezeu, Fiul Cel Unul-Născut, Care este în sânul Tatălui, Acela a mărturisit” (Ioan 1, 18).

Fiul lui Dumnezeu, Cuvântul lui Dumnezeu, L-a mărturisit înaintea oamenilor, L-a arătat pe deplin oamenilor pe Dumnezeu: „Fiul lui Dumnezeu le-a arătat oamenilor adevărul la care ei singuri nu puteau ajunge, mărturisind și întărind în chip de netăgăduit adevărul prin preamblugata dare a harului dumnezeiesc. Din plinătatea Lui noi toți am luat și har peste har: că Legea prin Moise s-a dat, iar harul și adevărul prin Iisus Hristos s-au făcut” (Ioan 1, 16-17).

Asta înseamnă: „Iisus Hristos nu a adus vreo înțelegeră mai mult sau mai puțin amănunțită și limpede a harului și adevărului, ci însuși harul, însuși adevărul au fost date oamenilor, sădite în oameni ființiali. Am fost făcuți părtași dumnezeieștii firi” (II Petru 1, 4). Adevărul are Duhul său propriu. Acest Duh este numit Duhul Adevărului (Ioan 15, 26 și 16, 13). El este Duhul, Care de la Tatăl purcede (Ioan 15, 26). El este Duhul Sfânt al lui Dumnezeu (Ioan 14, 26). El este Duhul Fiului (Galateni 4, 6), întrucât alcătuiește împreună cu Tatăl și cu Fiul o singură și nedespărțită Ființă dumnezeiască.

Primirea Adevărului este totodată și primire a Sfântului Duh: fiindcă Adevărul Cel atotsfânt vestește despre Sine că El va trimite pe Sfântul Duh de la Tatăl ucenicilor Săi. Este firesc ca Sfântul Duh al Adevărului să vină acolo unde lucrează Sfântul Adevăr și să pecetluiască lucrările lui.

Deopotrivă, unde lucrează Sfântul Duh se află arătarea preamblugată a Adevărului, precum și Domnul le-a grăit ucenicilor Săi: „Iar când va veni Acela, Duhul adevărului, vă va povățui pe voi la tot adevărul” (Ioan 16, 13). Înfrățind minunata legătură dintre Cuvântul dumnezeiesc și Duhul Cel dumnezeiesc, Domnul a zis despre Duhul: „Acela pe Mine Mă va slăvi, că dintr-al Meu va lua și va vesti vouă. Toate câte are Tatăl, ale Mele sunt” (Ioan 16, 14-15).

Duhul vestește și arată oamenilor pe Fiul Cel de o ființă cu El - Duhul, Care este atras de oameni prin credința acestora în Fiul Cel de o ființă cu Duhul. Pe adevăratul creștin, Sfântul Duh îl zidește duhovnicește și îl schimbă la față întru sălaș al lui Dumnezeu (Efeseni 2, 22).

El zugrăvește și sălășluiește pe Hristos în omul cel lăuntric (Efeseni 3, 16-17). El aduce oamenilor înfierea de către Dumnezeu, făcându-i asemănători cu Hristos, sălășluind în ei însușirile lui Hristos (Ioan 14, 6). Oamenii înfiați de Dumnezeu se roagă Lui ca unui Tată, fiindcă Duhul Sfânt mărturisește, în chip cu totul învederat și simțit, duhului omului înnoit de El (Romani 8, 16) despre unirea acestui om cu Dumnezeu, despre înfierea lui de către Dumnezeu.

„Întrucât sunteți fii, spune Apostolul, a trimis Dumnezeu pe Duhul Fiului Său în inimile voastre, care strigă: Avva Părinte!” (Galateni 4, 6). Acest fel de închinători sunt recunoscuți drept adevărați închinători ai lui Dumnezeu!

Pe închinătorii de acest fel, care se închină lui Dumnezeu în Duh și Adevăr, îi caută și îi primește Dumnezeu. În afara adevăratului creștinism nu este nici cunoștință de Dumnezeu, nici slujire lui Dumnezeu.

„Nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin Mine” (Ioan 14, 6), a grăit Domnul. Pentru cel care nu crede în Domnul Iisus Hristos nu este Dumnezeu: „Tot cel ce tăgăduiește pe Fiul, nici pe Tatăl nu-L are” (I Ioan 2, 23), cel ce nu crede în Fiul nu va vedea viață, ci mânia lui Dumnezeu va rămâne peste el (Ioan 3, 36).

Nu este cu puțință să ne apropiem de Dumnezeu, nu este cu puțință să intrăm în vreo împărtășire cu Dumnezeu altfel decât prin mijlocirea Domnului nostru Iisus Hristos, singurul mijlocitor, singurul mijloc de împărtășire între Dumnezeu și oameni!

Nu este adevărată cunoaștere a Domnului Iisus Hristos fără mijlocirea Sfântului Duh! „Nimeni nu poate numi pe Domnul Iisus, a zis Apostolul, fără numai întru Duhul Sfânt” (I Cor. 12, 3). De n-are cineva Duhul lui Hristos, acela nu este al Lui (Romani 8, 9).

În afara creștinismului nu e virtute vrednică de Cer! „Binele”, a zis Preacuviosul Marcu Ascetul, „nu poate fi nici crezut, nici lucrat, fără numai în Hristos Iisus și în Sfântul Duh”.

Nevrednice sunt de Dumnezeu faptele bune cele după firea omenească, ce vin din firea noastră căzută, în care binele este amestecat cu răul, în care binele în cea mai mare parte de abia se bagă de seamă din pricina mulțimii răului. Firea căzută este în stare cu precădere de rău, precum a dat mărturie Dumnezeu însuși: „Se pleacă cugetul omului cu osârdie spre cele rele din tinerețile lui” (Fac. 8, 21) și „Voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri”.

Atâta preț are în fața Evangheliei și a lui Dumnezeu bunătatea firească a omului și faptele ce izvorăsc din ea! În deșert proslăvește firea căzută faptele sale bune mari și răsunătoare! Această laudă de sine este mărturie a unei orbiri înfricoșătoare! Această laudă de sine este dare în vileag fără voie a însușirilor răsunătoarelor fapte bune omenești, insuflete și hrănite de slava deșartă. Răul miros al trufiei, pe care îl răspândesc aceste morminte văruite, este urât de Domnul: Lui îi este pe plac tămâia smereniei.

(sursa: doxologia.ro)

Cuvinte duhovnicești pe tema dialogului Mântuitorului cu femeia Samarineancă

După ce iudeii s-au întors din captivitate, ei erau geloși pe Samarineni, pe care îi priveau ca pe străini și dușmani... Samarinenii nu foloseau toate Scripturile, ci numai scrierile lui Moise, și se foloseau puțin și de prooroci. Ei erau nerăbdători și își amintească originile lor iudaice și se mândreau cu Avraam, pe care îl numeau strămoșul lor, pentru că era din Caldeea, și de asemenea Iacov, pentru că erau descendenții lui.

Dar iudeii îi considerau păgâni și gândeau că erau o necurăție, ca și restul lumii păgâne... Și astfel, femeia, fiindu-i spus: *Dă-mi să beau*, foarte firesc a întreat: *Cum deci tu, care ești iudeu, ceri de la mine, o femeie samarineancă?* Ea știa că El este iudeu după îmbrăcăminte și după vorbă. Observați cât de politicoasă este ea aici. Căci, chiar dacă Domnului i-ar fi fost interzis să aibă de-a face cu ea, aceasta era porunca lui, nu a ei. Evanghelistul nu spune că samarinenii nu aveau de-a face cu iudeii, ci că iudeii nu aveau de-a face cu samarinenii. Femeia, însă, deși nu era greșeala ei, a dorit să corecteze ceea ce ea credea că se făcea fără-delege.

(Sf. Ioan Hrisostom, *Omiliile la Evanghelia lui Ioan*, 31.2, 4, trad. pt. Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Când Hristos pomenește de “apa cea vie”, să nu uităm faptul că este ceva spiritual ceea ce Domnul ne făgăduiește. Ce vrea El să spună când zice: “Oricine va bea din apa aceasta va înseta din nou”? Este adevărat și pentru această apă și pentru ceea ce ea semnifică. Pentru că apa din fântână este plăcerea lumii în adâncul ei întunecat; din aceasta, oamenii o scot pe ea în vasele dorinței. Aplecându-se înainte, ei coboară pofta (dorința) pentru a atinge plăcerea prinsă în adâncul fântânii și se bucură de plăcerea și de dorința dinaintea ei pe care o coboară pentru a o prinde. Căci cine nu a trimis înainte dorința, nu poate lua plăcerea. Considerați dorința, deci, ca o găleată și plăcerea ca o apă din adâncul fântânii.

Când cineva a intrat în plăcerea acestei lumi, ori de-ar fi mâncare sau băutură, sau baie, sau spectacol, sau afacere, oare el sau ea nu va înseta din nou? Deci, “oricine bea din apa aceasta - spune El - va înseta din nou”. Dar cel ce primește apă de la mine “nu va înseta niciodată”. “Noi vom fi săturați”, se spune, “cu bunătățile casei Tale” (Psalm 64, 5). Care apă deci este dăruită de Iisus, dacă nu cea despre care este spus “Că la tine este Izvorul vieții” (Psalm 35, 10)? Căci cum vor înseta “cei care vor bea din grăsimea casei tale” (Psalm 35, 9)?

(Fericitul Augustin, *Tratat la Evanghelia lui Ioan*, 15.16, trad. pt. Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Rugăciunea pentru alții făcută cu dragoste profundă este **dezinteresată** și are un mare folos duhovnicesc. Îl umple de har pe rugător, dar îl umple de har și pe cel pentru care se roagă, aducându-i harul lui Dumnezeu. Când aveți dragoste puternică și această dragoste vă mișcă la rugăciune, atunci valurile dragostei voastre pornesc și îl influențează pe cel pentru care vă rugați, și îl conduceți spre bine. Văzându-vă strădania, Dumnezeu vă dă și vouă harul Său bogat, și celui pentru care vă rugați.

În rugăciune să cereți doar mântuirea sufletului vostru. Nu a zis Domnul: *Căutați mai întâi Împărăția lui Dumnezeu și dreptatea Lui și toate celelalte se vor adăuga vouă?* Ușor, în cel mai ușor mod, Hristos poate să ne dea ceea ce dorim. Este suficient să zicem *Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă*. Dumnezeu nu are nevoie să fie informat despre diferitele noastre nevoi. El le cunoaște în mod incomparabil mai bine decât noi și ne dă dragostea Sa. Problema este să răspundem noi acestei iubiri prin rugăciune și prin ținerea poruncilor Sale. **Să cerem să se facă voia lui Dumnezeu; acest lucru este cel mai convenabil, cel mai sigur**

pentru noi și pentru cei ce ne rugăm.

(Monahul Patapios Kavsokalivitul, *Sfântul Cuvios Porfirie Kavsokalivitul – Sfințenia în secolul al XXI-lea*, Editura Doxologia, Iași, 2015, pp. 54-55)

„Duh este Dumnezeu și cei ce I se închină trebuie să I se închine în duh și în adevăr.”

Dumnezeu este dintr-o fire fără trup și nu poate fi circumscris vreunui loc. Mai mult, El este pretutindeni și este necesar să fie închinat conform acestei înțelegeri. Adevăratul închinător este cel care îl cinstește cu intenția cea dreaptă și crede cu o conștiință curată că oriunde poate vorbi cu Cel care este de neînțeles (incomprehensibil).

(Teodor de Mopsuestia, *Comentariu la Ioan*, 24.23-24, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

Nu vă imaginați, iubitorilor, că rugăciunea constă doar din cuvinte sau că poate fi învățată prin intermediul cuvintelor. Nu, ascultați adevărul acestui lucru la Domnul nostru: rugăciunea spirituală nu este învățată și nu atinge plinătatea ca un rezultat al învățării sau al repetiției cuvintelor. Căci nu este un om căruia tu te rogi sau înaintea căruia poți să repeți un discurs bine compus. Către El, care este Duh, trimiți mișcarea rugăciunii tale. Trebuie să te rogi, deci, în Duh, văzând că El este Duh. El arată că nu un loc special sau o rostire vocală sunt cerute pentru cineva care se roagă în plinătatea lui Dumnezeu.

(Avraam de Nathpar, *Despre rugăciune și tăcere*, 1-2, traducere pentru Doxologia.ro de Iosif Agaton)

**Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274**

Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273

Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844

Preot II Iustinian-Ionuț Răduc, tel. 0729 935 888

Colectiv redacțional:

Contact: tel. 0741 706 602, redactor_sef@yahoo.com

Vasilica Onofrei, Doru-Dumitru Sirghi, Valentin Burlacu, Răzvan
Chitac, Vlad-Mihai Carpiuc, Ramona-Maria Bogos, Mihail Afloarei,
Pr. Mihai Mărgineanu (coord.)

Grafică: Elena Gheorghiu, Raluca Negrea, Dan-Andrei Morteci,
Mădălina Teliban

Administratori site parohie/pagină facebook:

Alexandru Losonczy, Costel Dumitru, Vasilica Onofrei

www.parohiatomacozma.ro, parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450 deschis la Raiffeisen Bank Iași

**Puteți direcționa 2% din impozitul pe
venitul dvs. pentru lucrările și activi-
tățile pe care le susține PAROHIA
TOMA COZMA**

Datele noastre necesare pentru Comple-
tarea

Formularului 230 sunt:

•Numele Asociației: PAROHIA
—TOMA COZMA

•CIF (Codul de Identificare Fiscală):
11198095

•Contul Organizației în format IBAN:
RO38 RZBR 0000 0600 0027 6450

•Formulare personalizate cu datele
deja completate, găsiți pe site-ul pa-
rohiei și la pangar.

Program liturgic în această săptă- mână

◆ Duminică, 6 mai 2018

08:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan
Gură de Aur

Taina Sfintei Împărtășanii (pe nemân-
cate, pentru copiii sub 7 ani și persoa-
nele care s-au spovedit și au primit
binecuvântare de la părintele duhov-
nic)

18:00 Paraclisul Maicii Domnului

◆ Miercuri, 9 mai 2018

08:00 Acatistul Sf. Ap. Toma

◆ Joi, 10 mai 2018

18:00 Acatistul Sf. M. Mc. Ecaterina

◆ Vineri, 11 mai 2018

18:00 Slujba Acatistului Sfintei Învi-
eri, cu rugăciuni de mulțumire, precum
și dezlegări și rugăciuni pentru diferite
trebuițe, urmate de citirea pomelnice-
lor care se poartă la biserica noastră

◆ Sâmbătă, 12 mai 2018

07:00 Utrenia și Liturghia Sf. Ioan
Gură de Aur (întru cinstirea Sf. Ap.
Toma și Sf. Ecaterina și cu pomenirea
morților)

Taina Sfintei Împărtășanii (pe nemân-
cate, pentru copiii sub 7 ani și persoa-
nele care s-au spovedit și au primit
binecuvântare de la părintele duhov-
nic)

18:00 Slujba Vecerniei